

Consuetudo itaque est evangelistarum quaedam plenius dicere, quae ab aliis 801—804 tangi breviter videntur, quaedam ita^a dicere, quae alii omnino tacuerunt, quod maxime beatum fecisse Iohannem evangelistam probatur^b. Cuius^c rei idoneus lector in eis sufficienter exempla repperire poterit, quae nos epistolaris brevitās tangere prohibet¹, nisi quae huius interrogationis responsioni^d necessaria esse videntur. Igitur de hac mystica^e veteris vel novi testamenti caena toti^f quattuor dixerunt, vel quid in ea gestum esset vel dictum, partim similiter partim^g dissimiliter protulerunt. Quae tamen omnia vera^h esse necessario creduntur. Quod illi itaque tres de panis calicisque consecratione dixerunt, hoc Iohannes omisitⁱ; maxime moratus in humilitate Christi^k ostendenda^l, qua pedes discipulorum suorum lavare dignatus est, atque in^m longissimo Ioh. 13, 12. sacratissimoque sermone, quem exeunte filio perditionis illis undecim electissimisⁿ secreta et spiritali loquela dissevit.

Qua locutione terminata, idem beatus evangelista subiunxit dicens: 'Haec locutus Ioh. 17, 1. est Iesus, et sublevatis oculis in caelum dixit'; non solum illa designans verba, quae ipse Iohannes Dominum dixisse refert, verum etiam et ea, quae alii scripserunt, eum in illo sacrosancto convivio locutum esse. Quod vero beatus evangelista Iesum elevatis oculis in caelum dixisse subinfert: 'Pater, clarifica filium tuum, ut filius tuus ib. 17, 1. clarificet te' usque in eum locum, ubi, hac hymnica^o terminata laude et sanctissima oratione finita, ait: 'ut dilectio, qua dilexisti me, in ipsis sit, et ego in ipsis' — quam ib. 17, 26. pro se suisque discipulis, immo et omnibus fidelibus^p, qui usque ad consummationem saeculi venturi essent, pius salvator Deo patri profudit — iste est hymnus sacratissimus et pulcherrimus et cunctis pernecessarius credentibus, quem advocatus noster 1. Ioh. 2, 1. dominus Iesus Christus, peracto nostrae salutis et suae pietatis convivio, magna dulcedine et mirabili suavitate^q praesentibus suis discipulis decantavit.

Iste est hymnus, quem sancta sollicitudo sapientiae vestrae inquit. Istum perpetua^r, dulcissime mi^p David, in laudem domini salvatoris nostri et in spe aeternae beatitudinis teneatis^s memoria. Potuit enim haec eadem verba hymnicae^t laudis et orationis filius patri^u silenter dicere; sed oratio filii doctrina est discipulorum, immo et omnium, qui in oratione laudis Deum deprecari^v consuescunt. Nulla oratio dulcior est, quam quae in divinae bonitatis laude profunditur, unde^w et ipse Dominus per prophetam ait: 'Sacrificium laudis honorificabit me et^x illic iter est, quo^y ostendam illi Ps. 49, 23. salutare Dei'.

309.

Alcvinus Gundradae virgini nobili ab ea rogatus de animae ratione exponit, admonitiones addit. 801—804.

35 Codd. Monac. (S. Emmer.) 14614 s. IX. fol. 226—242 (A), Monac. (S. Emmer.) 14510 s. IX. fol. 168—186 (E), Monac. (Salisburg.) 15813 fol. 90'—102 (S), S. Galli 272 s. IX. p. 214—242 (G), Trecentis 1528 s. IX. fol. 81—97' (T), Romanus Minervae B IV 18 s. IX. (R), Valentianensis 187 (242) saec. IX. fol. 76 (V). Exstat etiam in codd. Musei Britann. Harleiano 4980 saec. IX. fol. 131' sqq., Trecentis 1165 saec. IX., Parisino 5577 fol. 101—112, Parisino 2341 saec. IX. fol. 169, Parisino 2390 s. XI. fol. 79 sq., Paris. 2849 s. IX. fol. 42, Musei Britann. Addit. 18327 s. XII. fol. 86'—94, Kings libr. 6 B VIII s. XII. fol. 52—57^a.

40 Edd. Quercetanus col. 769—782, Frobenius II, 146—153, J 243. — Migne CI, col. 639 sqq.

^a) itaque T*; etiam A I*. ^b) comprobant T*. ^c) cui A I*. ^d) responsione H, T*. ^e) mystica T*. ^f) hi add. A I*. ^g) part. diss. om. A I*. ^h) om. A I*. ⁱ) omisit s eraso T*. ^k) domini A I*. ^l) ostenda den post superscr. T*. ^m) om. T*. ⁿ) electis A I*. ^o) hymnica di post superscr. T*. ^p) om. A I*. ^q) savitate H. ^r) perpetuo A I*. ^s) teneas A I*. ^t) hymicę di post superscr. T*. ^u) pater T*. ^v) deprecare H, T*. ^w) ude H. ^x) om. H. ^y) in quo A I*.

309. ^a) Lemma: Incipit liber de anima ad Gundradane Paris. 2849.

1) Adv. Felic. l. I (Opp. I, 789): libellum non epistolari brevitate succinctum; Hieronymi ep. 132 (Opp. ed. Vallarsius I, 1026): quia epistolaris brevitās non potest omnia comprehendere.